

Beslissing

van de VREG van 5/05/2020

met betrekking tot de aanvraag van de distributienetbeheerders tot goedkeuring van
het reglement voor projecten

Gelet op art. 4.2.1 van het Energiedecreet;

Gelet op art. 1.2.4 en art. 2.1.14 van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit van 20 september 2019 (hierna: TRDE), goedgekeurd door de VREG bij beslissing [BESL-2019-60](#), en art. 1.2.4 en 2.1.14 van het Technisch Reglement Distributie Gas van 20 september 2019 (hierna: TRDG), goedgekeurd door de VREG bij beslissing [BESL-2019-61](#);

Gezien de vraag tot goedkeuring van het reglement voor projecten van 5 maart 2020;

Overwegende dat het reglement voor projecten conform de Vlaamse energieregelgeving is, en de bepalingen van het reglement het recht op aansluiting op, en toegang tot de distributienetten onderbouwen en dit recht niet in gevaar brengen;

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1.	Voorwerp.....	4
1.2.	Voorgeschiedenis	4
1.3.	Wettelijk kader	4
1.4.	Voorafgaand traject.....	5
2.	Analyse	6
2.1.	Toetsingscriteria	6
2.2.	Bespreking van enkele aspecten	6
2.2.1.	Art. 6 - tarieven.....	6
2.2.2.	Art. 10 - verplaatsingen installaties	7
2.2.3.	Ter beschikking stellen van ruimte in gebouw, of stuk grond, aan netbeheerder	7
2.3.	Beoordeling	8
	Beschikbaar gedeelte	9

1. Inleiding

1.1. Voorwerp

Voorwerp van deze beslissing is het 'reglement voor projecten' dat door de distributienetbeheerders wordt vastgesteld.

Dit reglement legt de modaliteiten vast met betrekking tot de aanleg van de infrastructuur voor de (distributie)netten elektriciteit, aardgas, openbare verlichting, alsook voor andere (kabel)netwerken ten behoeve van 'projecten'. Het bepaalt ook de administratieve en financiële afhandeling ervan.

Wat onder 'projecten' begrepen moet worden, is - althans voor wat betreft de infrastructuur voor de elektriciteits- en aardgasdistributienetten - bepaald in art. 2.1.14 TRDE en TRDG. Dit wordt herhaald in het reglement voor projecten. Het gaat in hoofdzaak om de verdeling van gronden (verkavelingen), gebouwen met meerdere woon- of bedrijfseenheden, en groepsbouw.

Dit reglement voor projecten kadert in, onder meer, de taken van de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders tot aansluiting van installaties op hun net, en het verlenen van toegang tot hun net, alsook het uitbreiden van hun net.

1.2. Voorgeschiedenis

Vóór de fusie van de werkmaatschappijen Eandis en Infrac tot de unieke werkmaatschappij Fluvius System Operator, hadden de distributienetbeheerders verschillende reglementen met betrekking tot 'verkavelingen' (in ruime zin), en dit naargelang de werkmaatschappij waarop zij een beroep deden.

De fusie van de werkmaatschappijen tot Fluvius System Operator gaf aanleiding tot de harmonisering van deze reglementen. Het ter goedkeuring voorgelegde reglement betreft de harmonisatie van bestaande reglementen.

1.3. Wettelijk kader

De voorheen gehanteerde reglementen - en destijds ook de daaraan gelinkte tarieven¹ - werden vroeger niet door de regulator goedgekeurd. Zowel met betrekking tot de bijdragen en prijzen, als de reglementen zelf, heerste er onduidelijkheid met betrekking tot de nood aan goedkeuring ervan door de regulator.

Op basis van art. 2.1.14 van zowel het TRDE als het TRDG van 20 september 2019 legt de netbeheerder onder meer procedureregels met betrekking tot projecten vast in een reglement. Dat reglement met betrekking tot de uitbouw van elektriciteits- of aardgasdistributienet in het kader van projecten moet krachtens art. 2.1.14, §7 TRDE en TRDG ter goedkeuring aan de VREG worden voorgelegd.

¹ De geldelijke tussenkomst van de initiatiefnemer in de kostprijs voor het uitrusten van het project met de infrastructuur, en de kostprijs voor de aanpassing van de bestaande installaties

Het voorliggende reglement, althans wat betreft de aspecten die betrekking hebben op het elektriciteits- en aardgasdistributienet², moet thans dus door de VREG worden goedgekeurd op basis van art. 2.1.14 TRDE en TRDG.

De aan dit reglement gelinkte tarieven, dus de tarieven ‘projecten’, werden eind 2018 voor een eerste keer door de VREG goedgekeurd, en dit voor de periode 1/1/2019 tot en met 31/12/2019. Hetzelfde gebeurde eind 2019, voor het jaar 2020. De tarieven “projecten” maken deel uit van de niet-periodieke tarieven.

1.4. Voorafgaand traject

Een versie van het reglement voor projecten werd op 4 januari 2019 overgemaakt. Dit reglement wordt door Fluvius sinds 1 februari 2019 gehanteerd; dit is vóór de inwerkingtreding van de nieuwe technische reglementen distributie, TRDE en TRDG, die de goedkeuringseis (in art. 2.1.14) bevatten.

Op 19 februari 2019 maakten we enkele opmerkingen over. Bij brief van 27 maart 2019 lieten we vervolgens weten dat dit reglement, toch voor wat betreft de aspecten die betrekking hebben op onze bevoegdheid (elektriciteits- en aardgasdistributienet), door ons moet worden goedgekeurd. Zelfs al waren op dat moment de nieuwe technische reglementen, met de vereiste goedkeuringseis bepaald in art. 2.1.14, nog niet van kracht³. We verzochten toen tevens om hieromtrent een consultatie te organiseren.

De gevraagde **consultatie** vond plaats⁴, en op 23 december 2019 ontvingen we de resultaten ervan. Tevens werd toen een aangepaste versie van het reglement voor projecten overgemaakt, met vraag tot goedkeuring ervan.

We stellen vast dat de eerder door ons op 19 februari 2019 overgemaakte opmerkingen op de oorspronkelijke tekst van het reglement grotendeels ondervangen waren. We stelden echter vast dat we het reglement nog niet konden goedkeuren. We stelden nog enkele strijdigheden met hogere regelgeving vast, en deden nog suggesties tot herformulering met het oog op betere transparantie van de bepalingen. Dit met betrekking tot de artikelen 3, 4, 5, 6 en 10. De gemotiveerde beslissing tot niet-goedkeuring maakten we per brief van 4 februari 2020 over.

Bij brief van 5 maart 2020 ontvingen we een repliek op de op 4 februari 2020 overgemaakte opmerkingen. Een nieuwe, aangepaste versie van het reglement voor projecten werd ons daarbij overgemaakt, met vraag tot goedkeuring. Dit is het voorwerp van deze beslissing.

² We zijn niet bevoegd voor de bepalingen van het reglement voor zover dit betrekking heeft op andere activiteiten

³ We baseerden ons hiervoor op onze visie dat het minstens deels om aansluitingsvoorwaarden handelt, en op het feit dat aansluitingsvoorwaarden, net als toegangsvoorwaarden, op grond van art. 37(6) Elektriciteitsrichtlijn en 41 (6) Aardgasrichtlijn, door de regulator moeten worden vastgesteld of goedgekeurd, vooraleer zij in werking treden.

⁴ Zie de consultatie-pagina van Fluvius: <https://partner.fluvius.be/nl/thema/openbare-raadplegingen>

2. Analyse

2.1. Toetsingscriteria

In geval van een goedkeuringsbevoegdheid gaat de goedkeurende overheid na of de goed te keuren akte overeenstemt met de **regelgeving** en conform is met het **algemeen belang**.

Concreet houdt dit in dat we, in het kader van het voorliggende reglement voor projecten, nagaan of het reglement conform de Vlaamse energieregelgeving is, alsook of het recht op aansluiting op, en toegang tot de distributienetten gewaarborgd wordt, en de bepalingen van het reglement dit recht onderbouwen en dus niet in gevaar brengen.

In het licht daarvan werden tal van opmerkingen op eerdere tekstversies van het reglement aan de distributienetbeheerders overgemaakt, hetgeen leidde tot aanpassingen van de tekst, en finaal tot redactie van het thans voorliggende reglement. Hierna bespreken we 3 aspecten van het reglement.

2.2. Bespreking van enkele aspecten

2.2.1. Art. 6 - tarieven

Artikel 6 van het reglement handelt over de (geldelijke) tussenkomst van de 'initiatiefnemer' van een project. Het gaat om het bedrag dat een initiatiefnemer aan de distributienetbeheerder moet betalen voor de aanleg van netten.

Tevens is bepaald dat, waar het handelt om tussenkomsten met betrekking tot de aanleg van *elektriciteits- en aardgasdistributienetten en openbareverlichtingsnetten*, het gaat om *tarieven* die door de VREG zijn goedgekeurd, en op de website van de VREG zijn gepubliceerd. De door ons goedgekeurde niet-periodieke distributienettarieven omvatten sinds 2019 effectief de tarieven voor projecten.

In de initiële ontwerptekst van het reglement was bepaald dat er tarieven per type project zijn. Tevens was uiteengezet dat de tussenkomst van de initiatiefnemer de kostprijs voor het uitrusten van het project met de infrastructuur, en de aanpassing van bestaande installaties, omvatte. Daarbij was een opsomming gegeven van de kosten die daaronder begrepen werden.

Aangezien op die manier echter de indruk gewekt werd dat de distributienetbeheerder de hoogte van de (geldelijke) tussenkomst van de initiatiefnemer van het project zelf bepaalt, ook voor wat betreft het elektriciteits- en aardgasdistributienet en openbareverlichtingsnet, stelden we vast dat het reglement niet conform de regelgeving was. Immers, enkel door de VREG goedgekeurde tarieven kunnen hiertoe worden aangerekend.

Artikel 6 werd naar aanleiding van deze opmerking aangepast, en bevat thans een verwijzing naar de door de VREG goedgekeurde tarieven, althans voor wat betreft de tussenkomst van de 'initiatiefnemer' voor de aanleg van elektriciteits- en aardgasdistributienetten en openbareverlichtingsnetten.

Hiermee is deze bepaling conform het Energiedecreet.

2.2.2. Art. 10 - verplaatsingen installaties

Art. 10 van het reglement handelt over de verplaatsing of wijziging van installaties, zowel vóór de beëindiging van oorspronkelijk geplande project, als na voltooiing van het project.

Er is bepaald dat de kosten daarvan ten laste van de initiatiefnemer zijn, tenzij ze gevraagd werden door de domeinbeheerder en om redenen van algemeen belang eigen aan het gebruik van openbaar domein.

De eerdere ontwerptekst van het reglement deed uitschijnen dat de kosten voor verplaatsing of wijziging van installaties vóór de beëindiging van oorspronkelijk geplande project *altijd* voor rekening van de initiatiefnemer zijn. We stelden echter vast dat dit niet in lijn was met art. 4.1.28 van het Energiedecreet dat impliceert dat, onder bepaalde voorwaarden, de kosten voor de netbeheerder zijn.

Art. 4.1.28 Energiedecreet bepaalt immers: “De **domeinbeheerder** kan om redenen van **algemeen belang** op elk moment voorwaarden van de domeintoelating toevoegen of aanpassen of de netbeheerder verplichten de ondergrondse lijnen of leidingen, de bovengrondse lijnen en de steunen die geplaatst zijn op het openbaar domein weg te nemen, te verplaatsen of aan te passen. De betrokken netbeheerder geeft daar uitvoering aan binnen een redelijke termijn na de ontvangst van het verzoek daartoe. De **kosten** voor het wegnemen, **verplaatsen of aanpassen zijn ten laste van de betrokken netbeheerder.**”

Artikel 10 werd naar aanleiding van deze opmerking aangepast en is thans conform het Energiedecreet.

2.2.3. Art. 5 - ter beschikking stellen van ruimte in gebouw, of stuk grond, aan netbeheerder

In de artikelen 4.4 en 5 van het reglement zijn bepalingen opgenomen die tot doel hebben de plaatsing van noodzakelijke infrastructuur (inclusief distributiecabine) mogelijk te maken op privéterrein of in privégebouw, indien dit niet mogelijk is op openbaar domein. Dit noodzaakt het beschikken over een deel van een (privé)terrein of een (privé)gebouw.

Artikel 4.4. (procedure - eisen inzake nutsvoorzieningen) en art. 5 (openbare ruimte, eigendomsoverdracht en zakelijke rechten) van het reglement hebben eenzelfde voorwerp: de eisen die gesteld worden aan een project met het oog op de aanleg van infrastructuur (distributiecabines, ondergrondse voedingsleidingen, toegangsweg voor personeel en materiaal), en zo nodig de daartoe vereiste overdracht van eigendom of terbeschikkingstelling van (delen van) terreinen of gebouw.

Art. 4.4. handelt over de wijze van communiceren van de eisen inzake nutsvoorzieningen.

Art. 5 handelt over het recht op (een deel van) gebouw of grond en vindt zijn grondslag in art. 2.1.14, §3 TRDE/G. In dit artikel wordt de werkwijze uiteengezet: in principe worden de

installaties op **openbaar domein** geplaatst, of op terreinen die naar het openbaar domein zullen worden overgedragen (“*het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer dat deze overdracht naar het openbaar domein gerealiseerd wordt*”).³ Als dat niet mogelijk is, moet een deel van het **terrein** of de **grond** aan de distributienetbeheerder ter beschikking gesteld worden.

Wat de terbeschikkingstelling van een (deel van) een **gebouw** betreft, gaat het om het vestigen van ‘de nodige zakelijke rechten’, en dit tegen vergoeding. Er is voorzien in een vergoeding per m². Het TRDE en TRDG bepaalt dat er inderdaad altijd een vergoeding verschuldigd is. Het reglement is in die zin conform deze technische reglementen.

Wat de terbeschikkingstelling van een (deel van) een **grond** betreft, is bepaald: “*Onverminderd toepassing van andere regelgeving (Decreet omgevingsvergunning) gebeurt dit tegen de prijs vastgesteld door een landmeter aangesteld door de netbeheerder.*”

Er bestaat immers inderdaad regelgeving – buiten de energieregelgeving – die de verplichte kosteloze overdracht van grond mogelijk maakt.

Als deze regelgeving niet van toepassing is, is conform het TRDE en TRDG⁵ voor de terbeschikkingstelling een vergoeding door de distributienetbeheerder verschuldigd. Gezien een vaste vergoeding niet realistisch is aangezien de waarde van grond sterk kan verschillen, wordt ervoor geopteerd om de prijs geval per geval vast te stellen. De initiatiefnemer kan er in dat geval wel voor opteren om de eigendom van de grond over te dragen:

“Wanneer de Initiatiefnemer er evenwel voor opteert de eigendom van de vereiste grond over te dragen, al dan niet tegen vergoeding, kan de netbeheerder dit niet weigeren.”

Deze mogelijkheid werd op onze suggestie toegevoegd, omdat we signalen ontvingen dat bepaalde initiatiefnemers van projecten de voorkeur hebben voor een overdracht van eigendom, eventueel zelfs kosteloos, als de netbeheerder zijn recht op terbeschikkingstelling van grond van de initiatiefnemer, middels vestiging van zakelijk recht tegen (eenmalige) vergoeding, wenst uit te oefenen.

Initiatiefnemers hebben in dat geval soms de voorkeur tot afstand van de (eigendom van de) grond, omdat deze grond finaal van weinig tot geen nut meer is voor de eigenaar-initiatiefnemer, en deze quasi-onteigend is.

2.3. Beoordeling

Het reglement voor projecten is conform de Vlaamse energieregelgeving, de bepalingen van het reglement onderbouwen het recht op aansluiting op, en toegang tot de distributienetten en brengen dit recht niet in gevaar.

⁵ art. 2.1.14, §4 TRDE en TRDG

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Het in bijlage gevoegde reglement voor projecten wordt, althans wat betreft de aspecten die betrekking hebben op het elektriciteits- en aardgasdistributienet, goedgekeurd.

Voor de VREG

Brussel, 5 mei 2020

Pieterjan Renier
Algemeen directeur

BIJLAGE: [reglement voor projecten](#)